

Граници на българската земя

На северъ Дунавъ чертае свѣтло-сребърна нагъната линия и стига Черно море на изтокъ. И тамъ, въ тоя жгълъ се простира равна Добруджа, гдето сж наклали първи огнища старитѣ българи.

Оттамъ надолу плиска и играе Черно море до Босфора. Тукъ Симеонъ победителъ е идвалъ и предъ златното му копие се е преклонила Византия.

На югъ блещи Бѣло море, широко и просторно. То мие подножието на Атонъ, гдето отецъ Паисий пръвъ написа: „Не се срами отъ името си, поробени българино, а се гордѣй съ него, защото твоето минало е славно!“

По-нататкъ Солунъ. Тукъ сж се родили първитѣ наши просвѣтителѣ Кирилъ и Методий. Тукъ се е настанила храбрата войска на Калояна.

Прегази устието на Вардара и тръгни на северозападъ! Тамъ е Охридъ, синь. Отъ него изтича бистриятъ и бързи Дринъ! Каква голѣма преграда се издига тамъ?—Това е Шаръ планина.

Върви право нагоре, по рѣки, презъ планини, и стигни пакъ до Дунава, до Желѣзната врата!

Ето, въ тоя чуденъ кржгъ, красивъ омаенъ, раздѣленъ на две отъ величествената Стара планина, е живѣло, борило се е и, е градило своята история българското племе.

Тукъ ще гради и създава то и своето велико бъдеще.

Елинъ-Пелинъ



Св. Климентъ

Най-бележитъ, най-уменъ и най-работливъ отъ всички Методиеви ученици, които дошли въ България, билъ Климентъ. Той билъ изпратенъ отъ царъ Борисъ, за да просвѣщава народа въ югозападна Македония при околноститѣ на Охридъ. Народътъ го причакалъ много радостно, и Климентъ за служено му се отплатилъ. Той постоянно обикалялъ селата и градоветъ, за да проповѣдва, превеждалъ книги и учелъ децата да четатъ и пишатъ по славянски.

Цѣли 30 години Климентъ изпълнявалъ най-грижливо длъжността си като учителъ, проповѣдникъ и охридски владика. Той събралъ около себе си 3,000 ученици, които подготвилъ за



ОХРИДСКО ЕЗЕРО

*Какво ме тласка днесъ и кой ме гласъ зове
къмъ твоя лѣскавъ ширъ и китни бръгове,
о, езеро прекрасно?*

*Не знамъ — но въ тоя часъ величественъ ламтя
съсъ вихрени крила къмъ тебъ да полетя,
къмъ твоя чуденъ свѣтъ, пленилъ душа ми властно;*

*ламтя да потопя душа и смаянъ взоръ
на твоего огледало въ свѣтлия просторъ,
о, езеро омайно,
на синитъ вълни да гледамъ хубостта,
на тъхний плѣсъкъ тихъ да слушамъ пѣсенъта,
стенанието тайно;*

*и тамъ, при Охридъ старъ, праха да видя свѣтъ,
възъ който е стоялъ изчезналия палатъ
на бурний Самуила,
да съпя, може би, великия му духъ,
витаещъ тамъ; да чуя въ ромона ти глухъ
легендитъ свети на старината мила;*

*да тѣна въвъ море ошъ спомени, мечти,
предъ твоя чуденъ ширъ съ неземни красоти,
кой свода отражава,
и, гостъ очарованъ, възъ славния ти бръгъ,
да гледамъ възхитенъ народния ни стягъ,
какъ вѣтръ го развѣва!*

Иванъ Вазовъ

свещеници въ страната, а въ свободното си време самичкъ пишелъ поучителни слова за празничнитѣ дни презъ годината.

Когато царъ Борисъ се научилъ за тая неуморна просвѣтителна работа на Климентъ, подарилъ му три великолѣпни къщи-дворци и задължилъ хората отъ околнитѣ села и колиби да му работятъ даромъ и да му доставятъ всичко, отъ което ималъ нужда.

Следъ дългогодишенъ упоритъ и ползотворенъ трудъ, светиятъ старецъ умрѣлъ (на 27 юлий 916 год.) Той билъ погребанъ въ олтаря на Охридския манастиръ „Свети Пантелеймонъ“, издигнатъ отъ него. Гробътъ билъ поотрано изкопанъ съ собственитѣ ржце на стареца.

Хр. Н. Златинчевъ

Охридско езеро

Калко хубаво е Охридското езеро! Много красиво е то въ тихо време. Не шава, не мърда. Водата му е бистра, свѣтла и прозрачна, като водата на най-бистъръ планински потокъ. Още по-гиздаво е, когато слабиятъ юженъ вѣтрецъ леко подухва и разклаща синитѣ му води. То се люлѣе тогава

като гжста буйна нива. Вълнитѣ му вървятъ правилно една следъ друга, гонятъ се весело и плѣскаатъ на бръга по чистия бѣлъ пѣсъкъ.

Чудна картина представя езерото въ бурно време!

То шуми, бучи грозно, пѣни се, като че ли се гнѣви на всичко, що го заобикаля. Грамадни вълни се издигатъ нагоре, тичатъ като бѣсни по всички стра и и се разбиватъ на ситни капчици о скалитѣ. Воднитѣ птици тогава грозно пищатъ и се прѣскаатъ по всички страни на околността. Рибата бѣга въ дълбочинитѣ на водата. Тежко на ония лодкари, които въ такова време се намиратъ въ откритото езеро! Лодката се носи като играчка отъ вълнитѣ и често пжти пропада въ дъното на водата.

Но едва ли може човѣкъ да си представи, колко е красиво това езеро въ ясна нощъ, при пълна месечина!

Звездитѣ се оглеждатъ въ него, и една омайна свѣтлина се разлива по синята му повърхность. Това знаятъ само охридчани, когато се веселятъ на нѣкоя лодка до полунощъ всрѣдъ езернитѣ води.

В. Кънчевъ